

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 94/12
Luxembourg, 3. julija 2012

Sodba v zadevi C-128/11
UsedSoft GmbH proti Oracle International Corp.

Proizvajalec programske opreme ne more nasprotovati nadaljnji prodaji njegovih „rabljenih“ licenc, ki omogočajo uporabo njegovih programov, naloženih iz spleta

Izključna pravica distribuiranja kopije računalniškega programa, na katero se taka licenca nanaša, se izčrpa s prvo prodajo te kopije

Družba Oracle razvija in distribuira – zlasti s prenosom po spletu – računalniške programe, ki delujejo po modelu „odjemalec/strežnik“. Stranka naloži kopijo programa s spletnega mesta družbe Oracle neposredno v svoj računalnik. Pravica do uporabe takega programa, ki se podeli z licenčno pogodbo, obsega pravico do trajnega shranjevanja kopije tega programa v strežniku in do tega, da se največ 25 uporabnikom omogoči dostop do kopije tako, da jo naložijo v delovni pomnilnik svoje delovne postaje. Licenčne pogodbe določajo, da stranka pridobi časovno neomejeno, neprenosljivo in za interne poslovne namene pridržano pravico do uporabe. Po pogodbi o vzdrževanju se lahko posodobljene različice zadevnega programa (updates) in programov, ki so namenjeni odpravljanju napak (patches), prav tako naložijo s spletnega mesta družbe Oracle.

UsedSoft je nemška družba, ki trži licence, odkupljene od strank družbe Oracle. Stranke družbe UsedSoft, ki programske opreme še nimajo, jo po pridobitvi „rabljene“ licence naložijo neposredno s spletnega mesta družbe Oracle. Stranke, ki to programsko opremo že imajo, lahko dokupijo licenco ali del licence za dodatne uporabnike. Stranke v tem primeru programsko opremo naložijo v delovni pomnilnik delovnih postaj teh drugih uporabnikov.

Družba Oracle je pri nemškem sodišču proti družbi UsedSoft začela postopek, s katerim je želela doseči prepoved njenega ravnanja. Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je v tem sporu odločalo na zadnji stopnji, je Sodišču predlagalo, naj v okviru tega razloži direktivo o pravnem varstvu računalniških programov¹.

V skladu s to direktivo prva prodaja kopije računalniškega programa v Uniji s strani imetnika avtorske pravice ali z njegovim dovoljenjem izčrpa pravico distribuiranja te kopije v Uniji. Imetnik pravice, ki je kopijo tržil na območju države članice Unije, se tako ne more več sklicevati na svojo izključno pravico do uporabe, da bi tako nasprotoval nadaljnji prodaji te kopije. Družba Oracle v obravnavani zadevi trdi, da se načelo izčrpanja, določeno z navedeno direktivo, ne nanaša na licence za uporabo računalniških programov, naloženih iz spleta.

Sodišče v sodbi, ki jo je razglasilo danes, pojasnjuje, **da se načelo izčrpanja pravice distribuiranja ne uporablja le takrat, kadar imetnik avtorske pravice trži kopije svoje programske opreme na materialnem nosilcu (CD-ROM ali DVD), ampak tudi kadar jih trži tako, da se naložijo z njegove spletne strani.**

Kadar namreč imetnik avtorske pravice stranki da na voljo kopijo – materialno ali nematerialno – in hkrati proti plačilu cene sklene licenčno pogodbo, s katero stranki podeli pravico do časovno neomejene uporabe te kopije, to kopijo stranki proda in tako izčrpa svojo izključno pravico distribuiranja. Taka transakcija namreč pomeni prenos lastninske pravice na

¹ Direktiva 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L 111, str. 16).

tej kopiji. Zato **kljub temu, da licenčna pogodba prepoveduje nadaljnji prenos, imetnik pravice ne more več nasprotovati nadaljnji prodaji te kopije.**

Sodišče med drugim navaja, da bi omejitev uporabe načela izčrpanja pravice distribuiranja zgolj na kopije računalniških programov, ki se prodajajo na materialnem nosilcu, imetniku avtorske pravice omogočila, da nadzoruje nadaljnjo prodajo kopij, ki so bile naložene iz spleta, in ob vsaki nadaljnji prodaji zahteva novo plačilo, čeprav je ustrezno plačilo prejel že na podlagi prve prodaje zadevne kopije. Taka omejitev nadaljnje prodaje kopij računalniških programov, naloženih iz spleta, bi presegla to, kar je nujno za ohranitev posebnega cilja zadevne intelektualne lastnine.

Poleg tega izčrpanje pravice distribuiranja zajema prodano kopijo računalniškega programa, kakor je bila popravljena in posodobljena s strani imetnika avtorske pravice. Tudi če bi bila namreč pogodba o vzdrževanju sklenjena za določen čas, bi popravki, spremembe ali dodatki, opravljeni na podlagi take pogodbe, pomenili sestavni del prvotno naložene kopije in bi jih lahko pridobitelj te kopije uporabljal časovno neomejeno.

Vendar Sodišče poudarja, da če se licenca, ki jo je pridobil **prvi pridobitelj**, nanaša na tako število uporabnikov, ki presega njegove potrebe, ta pridobitelj kljub temu **ni upravičen**, da na podlagi učinka izčrpanja pravice distribuiranja **to licenco razdeli** in jo prodaja nadalje po delih.

Sodišče poleg tega pojasnjuje, da **mora prvotni pridobitelj** materialne ali nematerialne kopije računalniškega programa, za katero je pravica distribuiranja imetnika avtorske pravice izčrpana, **kopijo, ki jo je naložil v svoj računalnik, napraviti neuporabno takoj, ko jo nadalje proda**. Če bi jo še naprej uporabljal, bi namreč kršil izključno pravico imetnika avtorske pravice do *reproduciranja* njegovega računalniškega programa. Izključna pravica *reproduciranja* se – drugače od izključne pravice *distribuiranja* – ne izčrpa s prvo prodajo. Direktiva omogoča vsako reproduciranje, ki je potrebno, da se zakonitemu pridobitelju omogoči uporaba računalniškega programa v skladu z njegovim namenom. Takega reproduciranja ni mogoče prepovedati s pogodbo.

Sodišče v okviru tega odgovarja, da se vsak nadaljnji pridobitelj kopije, za katero je pravica imetnika avtorske pravice do distribuiranja izčrpana, v tem smislu šteje za zakonitega pridobitelja. Zato lahko v svoj računalnik naloži kopijo, ki mu jo je prodal prvi pridobitelj. Tako naložitev je treba šteti za potrebno reproduciranje računalniškega programa, ki zakonitemu pridobitelju omogoča uporabo tega programa v skladu z njegovim namenom.

Tako lahko novi pridobitelj licence za uporabo, kakršen je stranka družbe UsedSoft, kot zakoniti pridobitelj popravljene in posodobljene kopije zadevnega računalniškega programa to kopijo naloži s spletnega mesta imetnika avtorske pravice.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793